

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland
Postbus 649
2003 RP Haarlem

Gedeputeerde Staten

SHV/VG/OMG

Tel. Nummer: 0800 99 867 34

1 | 23

Betreeft: aanvraag om ontheffing ex artikel 68 van de Flora- en faunawet, voor het opzettelijk verstoren, doden, en met het oog daarop opsporen van damherten (*Dama dama*) buiten het voor hen bestemde leefgebied in de regio Zuid-Kennemerland; **Flora- en faunawet besluit 16 (2012)**

Geacht Bestuur,

Op 12 juni 2012 hebben wij een aanvraag ex artikel 68 Flora- en faunawet (hierna: Ffwet) van u ontvangen welke bij ons geregistreerd staat onder kenmerk 2012-30395 PNH/7944. In deze aanvraag verzoekt u om ontheffing van een aantal verboden van de Ffwet om maatregelen ter voorkoming en bestrijding van schade veroorzaakt door damherten uit te kunnen voeren. Deze maatregelen staan opgenomen in het Faunabeheerplan Damhert Noord- en Zuid-Holland (hierna: FBP Damhert), dat in februari 2011 door u is ingediend en door ons en de Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland is goedgekeurd. U vraagt de ontheffing om het uitvoeren van het in uw FBP Damhert voorgestelde beheer van damherten die zich buiten het leefgebied maar binnen het plangebied bevinden, voor zover dit gelegen is binnen de provincie Noord-Holland mogelijk te maken.

De aanvraag is onderbouwd met uw FBP Damhert en aanvullende, recentere informatie.

In uw FBP Damhert zijn er gebieden als leefgebied voor het damhert aangewezen. Buiten deze leefgebieden zou, in het belang van de verkeersveiligheid en ter voorkoming en bestrijding van belangrijke schade aan landbouwgewassen, een minimale stand van het damhert moeten worden nagestreefd. Om de in uw FBP damhert genoemde

Verzenddatum

Kenmerk

63225/65341

Uw kenmerk

FBE/PBVH/03/12

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Surinameweg 11

Haarlem [2035 VA]

www.noord-holland.nl

minimale stand buiten het leefgebied te kunnen bereiken vraagt u, op grond van artikel 68, lid 1, sub e van de Ffwet, juncto artikel 4, aanhef, sub e, van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren (hierna: BBSD) ontheffing van:

- het verbod op het **doden** of met het oog daarop opsporen van dieren behorende tot een beschermde inheemse diersoort (*Artikel 9 van de Flora- en faunawet*);
- het verbod op het opzettelijk te **verontrusten** van dieren behorende tot een beschermde inheemse diersoort (*Artikel 10 van de Flora- en faunawet*);
- het verbod op het gebruik van het geweer in een veld dat niet voldoet aan de aan een **jachtveld gestelde eisen** (*Artikel 74, lid 1, sub a van de Flora- en faunawet, juncto artikel 49 van de Flora- en faunawet*);
- het verbod op het gebruik van het geweer **voor zonsopgang en na zonsondergang** (*Artikel 7, lid 9, sub a van het BBSD*);
- het verbod op het gebruik van het geweer in de **bebouwde kommen** der gemeenten en in de onmiddellijk aan die kommen grenzende terreinen (*Artikel 7, lid 9, sub b van het BBSD*).

Wettelijk kader

Artikel 68

Op grond van artikel 68 van de Ffwet kunnen Gedeputeerde Staten (hierna: GS), wanneer er een in de wet genoemd belang in het geding is, onder bepaalde voorwaarden voor wat betreft beschermde inheemse diersoorten ontheffing verlenen van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 9 tot en met 15, 15a, 15b, tweede lid in samenhang met het eerste lid, 16, 17, 18, 53, eerste lid, onderdelen c en d, 72, vijfde lid, en 74.

De wet stelt hierbij als voorwaarde dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, dat er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding en dat het Faunafonds is gehoord.

De in artikel 68 van de Ffwet genoemd belangen zijn:

- a) in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid;
- b) in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- c) ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren;

- d) ter voorkoming van schade aan flora en fauna;
- e) met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen belangen.

De hierboven, in sub e genoemde, aan te wijzen belangen zijn vastgelegd in artikel 4, aanhef, sub a t/m f van het BBSD:

"Als andere belangen als bedoeld in artikel 68, eerste lid, onderdeel e, van de wet, zijn aangewezen:

(.....)

- e) het reguleren van de populatieomvang van dieren, behorende tot de diersoorten edelhert, ree, damhert of wild zwijn, met dien verstande dat vanwege dit belang slechts ontheffing kan worden verleend indien de aanleiding is gelegen in de schadehistorie ter plaatse en van het omringende gebied of de maximale populatieomvang in relatie tot de draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;*

(....)"

Rijks- en provinciaal beleid

Rijksbeleid

In de beantwoording Kamervragen over dit onderwerp (TK, 2008-2007, Aanhangsel 3489) wordt gesteld dat het aan de provincie is om te bezien welke methode van beheer het beste past:

"Het is aan de provincie en betrokken partijen om te bezien welke vorm van (populatie)beheer het beste past voor de AWD en aangrenzende natuurterreinen."

Op vragen welke 10 september 2009 aan de voormalig minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over schade en overlast veroorzaakt door damherten rond de Amsterdamse Waterleiding Duinen (hierna: AWD) zijn gesteld (tk-20092010-357) luidde wederom het antwoord:

"Zoals ik al eerder heb aangegeven, is de provincie Noord-Holland verantwoordelijk voor het faunabeheer en de uitvoering daarvan, zoals vastgelegd in het faunabeheerplan. Ik ga ervan uit dat de provincie de in het faunabeheerplan geformuleerde doelen realiseert."

3 en 4

Afshot van damherten nabij wegen en risicopercelen kan door een

geofende jager op een veilige manier worden uitgevoerd. Het beperken van schade en overlast kan naar mijn oordeel bevorderd worden door het aanbrengen van een damhertkerend raster op strategisch verantwoorde plaatsen. Ik onderschrijf verder de conclusie van het Faunafonds dat populatiebeheer binnen de AWD noodzakelijk is om migratie te verminderen.

5 en 6

Er is geen rijksbesluit over beheer van damhertenpopulaties. De provincie is verantwoordelijk voor het faunabeheer.

Het Faunafonds vergoedt alleen bedrijfsmatige schade aan landbouwgewassen, maar het staat degenen die andere schade hebben geleden vrij de provincie en de gemeente Amsterdam daarvoor aansprakelijk te stellen.”

Provinciaal beleid

Beleidsnota Flora- en faunawet Noord-Holland (2007)

Deze Beleidsnota Flora- en faunawet Noord-Holland (hierna: beleidsnota) beschrijft ons beleid bij gebruikmaking van de aan ons toegekende bevoegdheden in het kader van de Ffwet.

In de momenteel vigerende beleidsnota is het beleid met betrekking tot het belang waarvoor u uw huidige aanvraag heeft ingediend (artikel 4, aanhef, sub e; het reguleren populatieomvang damherten) wel genoemd maar niet specifiek uitgewerkt. De beleidsnota schetst, voor dit belang, dan ook geen provinciaal beleidskader.

Aangezien een ontheffing op dit belang slechts kan worden verleend indien *“de aanleiding is gelegen in de schadehistorie ter plaatse en van het omringende gebied”* is van belang te bepalen of er sprake is van schade. Hierbij worden de belangen zoals genoemd in artikel 68 van de Ffwet door ons als leidraad gebruikt.

De beleidsnota beschrijft wanneer wij achten dat er sprake is van het schaden van een in de Ffwet genoemd belang. In paragraaf 8.1 is over schade aan het belang “volksgezondheid en openbare veiligheid” onder andere het volgende aangegeven:

“8.1.1 Wanneer wordt dit belang geschaad?”

Dit belang wordt geschaad als onveilige situaties voor grote groepen mensen ontstaan. Voorbeelden zijn:

- *besmetting met ziekteverwekkers, bijvoorbeeld door de vos (hondsdoelheid, vossenlintworm), vogels (colibacteriën, botulisme) of ratten (virussen of bacteriën, zoals ziekte van Weil);*
- *ondergraving van primaire waterkeringen of weglichamen van openbare wegen door konijnen, muskusratten, beverratten of vossen;*
- *aanrijdingen waarbij reeën en damherten betrokken zijn."*

"8.1.2 Andere bevredigende oplossingen

GS zijn van mening dat voorbeelden van andere bevredigende oplossingen zijn:

- *het verharderen van weg- of dijklichamen;*
- *het plaatsen van rasters;*
- *het opzettelijk verstoren met visuele en/of akoestische middelen."*

Paragraaf 8.3 beschrijft ons beleid ten aanzien van schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren

"8.3.1 Wanneer wordt dit belang geschaad

Dit belang wordt geschaad als er sprake is van 'belangrijke schade' aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren. Voor 'belangrijke schade' hanteren GS een schade van minimaal € 250 per geval. Dit is conform de norm die het Faunafonds hanteert."

(.....)

8.3.5 Ontheffingsbeleid

In de regel worden ontheffingen slechts verleend aan een Faunabeheereenheid op grond van een goedgekeurd faunabeheerplan. GS eisen zonder meer een faunabeheerplan voor de bestrijding van schade door wildsoorten (wilde eend, fazant, haas, konijn en houtduif), damhert, gans en smient, knobbelzwaan, meerkoet, ree en vos.

Ontheffingen van het verbod tot doden

Voor das, kleine en wilde zwaan, winterganzen (met uitzondering van grauwe gans en kolgans), roofvogels, uilen, rode lijst soorten (met uitzondering van damhert) en kolonies van roeken, aalscholvers of blauwe reigers verlenen GS geen ontheffing."

Faunabeheerplan

Bij brief van 31 januari heeft het Faunafonds een positief advies uitgebracht op uw Faunabeheerplan Damhert (2011-5844). Het door u ingediende FBP Damhert voldoet aan de in onze beleidsnota gestelde eisen en is dan ook op 1 februari 2011 door ons goedgekeurd (geldig tot en met 31 december 2015). Het plan beschrijft de problematiek met damherten in het plangebied en hierin worden verschillende maatregelen beschreven welke wel en niet een bijdrage kunnen leveren aan het verhelpen van deze problematiek. Uw FBP Damhert beschrijft vervolgens het beheer van damherten doormiddel van afschot, hetgeen één van de voorgestelde maatregelen is die nodig is om de huidige problemen met de damhertpopulatie te beteugelen.

Dit FBP Damhert dient onder andere als onderbouwing voor de voorliggende ontheffingsaanvraag om damherten, buiten het (in uw FBP Damhert) aangegeven leefgebied, opzettelijk te mogen verontrusten, te doden en met het oog daarop op te sporen.

Aanvraag

De door u aangevraagde ontheffing maakt onderdeel uit van een pakket aan maatregelen met betrekking tot damherten. Dit pakket aan maatregelen wordt nodig geacht in het belang van de verkeersveiligheid en ter voorkoming en bestrijding van schade aan (landbouw)gewassen rondom het duingebied in Zuid-Kennemerland. De combinatie van maatregelen in het pakket moet zorgen voor een effectieve aanpak. Uw huidige aanvraag ziet op één deel van het pakket: het reguleren van de populatieomvang van het damhert buiten het, in uw FBP Damhert beschreven, leefgebied.

Dit wilt u bereiken middels het richting het leefgebied dirigeren van damherten en afschot met gebruik van het geweer.

Overwegingen

Voordat tot het verlenen van een ontheffing, als bedoeld in de Ffwet, mag worden overgegaan moet er aan diverse voorwaarden zijn voldaan. Hieronder beschrijven we onze verschillende, voor deze aanvraag van belang zijnde, afwegingen en conclusies.

Schade aan wettelijk belang

Gezien de in het BBSD gestelde voorwaarde dat het verlenen van een ontheffing voor het reguleren van de stand van het damhert pas mag

worden verleend indien de aanleiding is gelegen in de schadehistorie ter plaatse en van het omringende gebied moet door ons worden getoetst of er in dit gebied, voor deze diersoort, sprake is van schade. Zoals eerder genoemd worden de belangen als genoemd in artikel 68 van de Ffwet hierbij door ons als leidraad gebruikt.

Schade aan het verkeer en de verkeersveiligheid

Uw FBP Damhert vermeldt dat vanaf 1999 het aantal aanrijdingen met damherten in het plangebied is toegenomen van één geregistreerde aanrijding in 1999, tot 37 geregistreerde aanrijdingen in 2009. In 2010 werden in de periode tot 26 november 38 aanrijdingen geregistreerd. In de aanvraag worden deze getallen aangevuld met nieuwe gegevens. In het resterende deel van 2010 (december) zijn er nog 15 aanrijdingen met damherten bijgekomen, wat het aantal voor 2010 op 53 brengt. In 2011 zijn er 48 aanrijdingen met damherten door de politie geregistreerd. Tenslotte zijn er in het eerste kwartaal van 2012 ook al weer 24 verkeersongevallen met damherten geweest. Een groot deel van de aanrijdingen vindt plaats op Noord-Hollands grondgebied.

Schade aan de landbouw

Uw FBP Damhert vermeldt dat de landbouwschade vooral schade aan bloemen, bloembollen en bloemzaad betreft. De schadegegevens die bekend zijn geven geen volledig beeld van de situatie, omdat om een aantal redenen lang niet alle schade getaxeerd wordt. De beschikbare gegevens geven echter wel een indicatie. En er is dan ook in ieder geval een oplopende trend waar te nemen. Uw FBP Damhert vermeldt dat de getaxeerde landbouwschade veroorzaakt door het damhert in het plangebied is opgelopen van € 6.832,- in 2004 tot € 41.722,- in 2009. In 2004 ging het om één melding, in 2009 waren er inmiddels al veertien meldingen. In de aanvraag wordt hieraan toegevoegd dat er in 2011, in het gehele plangebied, € 22.820,- schade getaxeerd is. Veel van de landbouwschade doet zich voor in Zuid-Holland, maar dat neemt niet weg dat er ook in Noord-Holland in toenemende mate schade aan landbouw voorkomt.

Conclusie schade aan wettelijk belang

Wij concluderen naar aanleiding van bovenstaande gegevens en de overige uitgebreide gegevens in uw FBP Damhert dat voldoende is aangetoond dat er hier sprake is van schade veroorzaakt door damherten. De voornaamste schade is zichtbaar op het gebied van de veiligheid van het verkeer maar ook de landbouw ondervindt belangrijke

schade door de aanwezigheid van de damherten buiten het leefgebied. Hierdoor is voldaan aan de voorwaarde, gestelde in artikel 4, aanhef, sub e, van het BBSD, dat een ontheffing voor het reguleren van de populatieomvang van damherten slechts mag worden verleend indien de aanleiding is gelegen in de schadehistorie ter plaatse en van het omliggende gebied. Wij beoordelen uw aanvraag op dit punt dan ook positief.

Geen andere bevredigende oplossing

In uw FBP Damhert noemt u de volgende mogelijke maatregelen om te zorgen dat de damherten zich zo min mogelijk buiten het leefgebied, waar ze voor schade kunnen zorgen, bevinden:

- het plaatsen van damhertkerende rasters om het leefgebied;
- het aanleggen van ecoducten;
- anticonceptie;
- beheer en schadebestrijding doormiddel van afschot.

Damhertwerende rasters

Er wordt momenteel gewerkt aan het verder afrasteren van de leefgebieden. Hoewel er op verscheidene plaatsen al sinds geruime tijd damhertwerende rasters staan en wordt dit damhertwerende raster, om verschillende, in uw FBP beschreven, redenen, niet sluitend. Hierdoor hebben de damherten de gelegenheid gekregen zich in de omgeving buiten dit leefgebied te begeven. Er wordt op dit moment gewerkt aan het verder afsluiten van het raster rondom de AWD, in de gemeente Bloemendaal. Dit raster was ten tijde van het indienen van uw FBP Damhert nog ter overweging maar voor de plaatsing is inmiddels door de gemeente Bloemendaal een omgevingsvergunning afgegeven (Staatscourant 22-06-2012 nr. 12769).

Aanleg van ecoducten

Het gebied in de regio Zuid-Kennemerland dat is aangewezen als leefgebied voor de damherten wordt doorsneden door twee drukken wegen en een treinspoor, waardoor het gebied versnipperd is. Om de versnippering op te heffen en het leefgebied van het damhert en talloze andere soorten één geheel te maken staan er drie ecoducten, of natuurbruggen, gepland, over de Zandvoortselaan, over de Zeeweg, en over het treinspoor Haarlem - Zandvoort. Dankzij de aanleg van deze verbindingen zullen het Nationaal park Zuid-Kennemerland en de AWD (ecologisch gezien) één geheel gaan vormen. De damhertpopulatie zal op die manier veel meer bewegingsvrijheid krijgen, zonder dat de

dieren daarbij het leefgebied hoeven te verlaten. De verbinding over de Zandvoortselaan, natuurbrug Zandpoort, wordt als eerste concreet gemaakt. De bouw van dit eerste ecoduct zal naar verwachting in de loop van 2012 beginnen.

Anticonceptie

Deze maatregel is als optie genoemd, maar wordt om verschillende, in uw FBP Damhert omschreven, redenen niet uitgevoerd.

Beheer en schadebestrijding middels afschot

Er wordt in uw FBP Damhert geconcludeerd dat er naast, en in combinatie met, de al ingezette en nog in te zetten maatregelen om belangen te beschermen, afschot in het kader van beheer nodig is voor de beteugeling van de optredende schade.

Uw FBP Damhert gaat verder in op het beheer van damherten en schadebestrijding doormiddel van afschot van damherten. Deze aanvraag is ten behoeve van de maatregel "afschot en verjaging van damherten buiten het leefgebied" zoals in het plan beschreven is.

In uw FBP Damhert staan verder diverse, al genomen, maatregelen genoemd. Ondanks het nemen van deze maatregelen is er toch nog sprake van schade zoals door u aangegeven.

In uw FBP Damhert worden vervolgens maatregelen genoemd die wel effectief worden geacht, mits ze in combinatie met afschot worden uitgevoerd. Dit zijn de volgende maatregelen:

- Natuurbrug over de Zeeweg
- Natuurbrug over de Zandvoortselaan
- Uitbreiding raster Vogelenzang
- Uitbreiding N206 tot Hollands Duin
- Wildrooster Langevelderslag
- Natuurverbinding over het spoor in NPKZ

Zoals al eerder gezegd is de uitvoering van een aantal van deze maatregelen in de voorbereidende fase. De bouw van de natuurbrug over de Zandvoortselaan bijvoorbeeld zal naar planning nog dit jaar aanvangen. Ook wordt er momenteel inzet gepleegd om middels extra waarschuwborden en wildspiegels aanrijdingen te voorkomen.

Ondanks alle maatregelen die al genomen zijn is er effect op de schade welke door damherten aan verschillende belangen aanrichten tot nu toe onvoldoende.

In combinatie met de al ingezette en nog in te zetten maatregelen, is volgens u, afschot en verjaging noodzakelijk. Inzet van afschot maakt de andere maatregelen niet overbodig. Het is de gecombineerde inzet van maatregelen die kan leiden tot het beheersbaar maken van het probleem.

Conclusie andere bevredigende oplossingen

Op 14 juli 2010 heeft de Rechtbank Haarlem naar aanleiding van een beroepsprocedure welke tegen een door ons afgegeven ontheffing liep geconcludeerd dat onvoldoende was aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden was dan het doden van damherten (zaaknummer AWB 10-748). Dit is voor u mede aanleiding geweest om een uitgebreide procedure op te starten om onder andere andere bevredigende oplossing voor het probleem te inventariseren. Deze inventarisatie en de daarbij horende afwegingen staan omschreven in uw FBP Damhert en dient mede ter onderbouwing van uw huidige aanvraag.

Naar aanleiding van al hetgeen hierboven en in uw FBP Damhert genoemd concluderen wij dat er geen andere bevredigende oplossing voor het probleem beschikbaar is, maar dat ook het voorgestelde afschot en verjaging niet kan worden gezien als losstaande oplossing. De oplossing moet worden gevonden in het totaalpakket van maatregelen. Afschot en verjaging zoals u aanvraagt zijn een belangrijk onderdeel van een grotere reeks aan maatregelen die naar ons oordeel genomen dient te worden om de situatie beheersbaar te krijgen. De in uw FBP beschreven, al uitgevoerde, uit te voeren en niet uitvoerbare maatregelen kunnen daarom naar ons oordeel niet gelden als andere bevredigende oplossing zoals de Ffwet die eist alvorens over te kunnen gaan tot ingrijpendere maatregelen. Wij beoordelen uw aanvraag op dit punt dan ook positief.

Gunstige staat van instandhouding

Er zijn momenteel tenminste 2.302 damherten in het plangebied aanwezig. Omdat dit getal slechts de minimaa aanwezige populatie laat zien, kunnen we er met zekerheid van uitgaan dat de werkelijke populatie nog groter is. De kans dat men tijdens de tellingen

exemplaren niet te zien krijgt is immers groot in de terreinen in Zuid-Kennemerland, die over het algemeen veel dichte begroeiing en reliëf kennen. Het merendeel van deze dieren houdt zich op in het geplande leefgebied. Deze aanvraag ziet alleen op dieren die zich buiten dit leefgebied bevinden. Alleen al om deze reden hoeft naar ons oordeel niet voor de gunstige staat van instandhouding van het damhert gevreesd te worden.

Een andere reden die deze vrees verder weg zou kunnen nemen is het feit dat de dieren die zich buiten het leefgebied bevinden vrijwel zonder uitzondering jonge mannetjes zijn. De hinds blijven bijna allemaal in het leefgebied. Ook de dominante mannetjes, die voor de reproductie kunnen zorg dragen, bevinden zich over het algemeen in het leefgebied. Dit betekent dat als de damherten buiten het leefgebied zouden worden gedood zoals aangevraagd, het deel van de populatie dat voor nieuwe aanwas zorgt vrijwel ongemoeid wordt gelaten.

Verder wordt er in de aanvraag nog een maatregel voorgenomen die er verder voor zal zorgen dat voor de gunstige staat van instandhouding niet gevreesd hoeft te worden. Er wordt gewerkt aan het verder sluitend maken van de omrastering rondom de AWD. Waar mogelijk bent u voornemens om, net voor dat de hekken definitief worden gesloten, zoveel mogelijk damherten het leefgebied in te drijven. Wanneer deze dieren binnen zijn worden dan de hekken gesloten. Op deze manier kan het aantal dieren dat zich buiten het leefgebied bevindt drastisch omlaag worden gebracht. Hierdoor zullen er dan ook minder damherten gedood worden.

De geplande faunabrudden zullen er ten slotte voor zorgen dat uitwisseling tussen de verschillende damhertpopulaties in het leefgebied mogelijk blijft. Daardoor zal de populatie als geheel ook op de langere termijn genetisch gezond kunnen blijven.

Conclusie gunstige staat van instandhouding

Wij zijn van mening dat de aangevraagde maatregelen geen bedreiging vormen voor de gunstige staat van instandhouding van het damhert. Wij beoordelen uw aanvraag op dit punt dan ook positief.

Populatieontwikkeling damherten

Omdat de ontheffing voor de door u aangevraagde maatregelen direct verbonden is aan de omvang van de populaties van de damherten

vinden wij het belangrijk een inzicht te hebben van in huidige aanwezige populaties en de ontwikkelingen van deze populaties door de jaren heen.

Ontwikkeling damhertpopulatie in regio Zuid-Kennemerland

Uit uw FBP Damhert blijkt dat er is sprake van een groeiende populatie damherten in het gebied. Ook zijn er nog geen tekenen van stagnatie in deze groei waarneembaar. In uw FBP Damhert worden telgegevens gegeven vanaf 1996 tot en met 2010. In de aanvraag worden nog aanvullend de telgegevens gegeven van 2011. Uit deze gegevens blijkt duidelijk een stijgende lijn. In de regio Zuid-Kennemerland hanteren de verschillende Terreinbeheerders een zelfde telmethode, namelijk de schemertelling. Dit houdt in dat er aan het einde van de winter (eind maart/begin april) drie opeenvolgende tellingen worden uitgevoerd. De eerste in de avondschemering, de volgende in de ochtendschemering van de hierop volgende dag, en de derde en laatste in de volgende avondschemering. Sinds 2011 wordt er in heel het gebied waar damherten leven in Zuid-Kennemerland in één keer gebiedsdekkend (nagenoeg 100%) door alle betrokken terreinbeheerders tegelijk geteld. Er wordt in nauw overleg met elkaar geteld, zodat de tellingen zo precies en volledig mogelijk verlopen. Hierdoor is er een beter beeld te schetsen van de werkelijke populatie damherten in Zuid-Kennemerland, en zijn de verschillende gebieden beter met elkaar te vergelijken.

Zoals gezegd is er in 1996 begonnen met de tellingen. Er is in dit jaar een minimaal aanwezige populatie van 57 damherten waargenomen. In 2011 bestaat de minimaal aanwezige populatie damherten in Zuid-Kennemerland uit 2302 dieren. Van de tellingen in 2012 zijn nog geen definitieve gegevens bekend.

Middelen

U vraagt onder andere een ontheffing aan om damherten die zich buiten het leefgebied bevinden met geweer en hond te mogen doden en met het oog hierop op te sporen. Hierbij merkt u op dat de hond slechts ingezet zal worden om gewonde of gedode damherten op te sporen en zo nodig te 'stellen'. Alleen het geweer zal gebruikt worden als daadwerkelijk dodingsmiddel.

Op grond van artikel 72, lid 1 Flora- en faunawet juncto artikel 5, lid 1, onderdelen a en b van het BBSD kunnen wij het gebruik van het geweer en de hond (niet zijnde een lange hond) toestaan.

Naast het doden van damherten vraagt u een toestemming voor het opzettelijk verontrusten van damherten. In uw aanvraag geeft u aan deze toestemming te willen gebruiken om damherten, waar mogelijk, naar het leefgebied te kunnen dirigeren. Op die manier kan in bepaalde gevallen worden voorkomen dat dieren gedood worden. Een mogelijkheid om grotere aantallen dieren terug naar het leefgebied te drijven doet zich bijvoorbeeld voor aan het einde van de bouw van een damhertwerend raster, net voordat het hekwerk definitief gesloten wordt. U geeft aan de mogelijkheid te willen hebben om, vlak voor een dergelijk hekwerk gesloten wordt, zo veel mogelijk dieren het leefgebied in te drijven.

Conclusie middelen

Wij beoordelen uw argumentatie voor het gebruik van de aangevraagde middelen als afdoende en zullen u, middels het bijgevoegde besluit, de gevraagde ontheffing verlenen.

Overige toestemmingen

U vraagt ook ontheffing aan om het geweer ook te mogen gebruiken *binnen de bebouwde kommen der gemeente en in de onmiddellijk aan die kommen grenzende terreinen* in het plangebied. Ook in en nabij de bebouwde kommen zorgen damherten namelijk regelmatig voor gevaarlijke verkeerssituaties. Juist in de bebouwde kommen is de kans op ongelukken erg groot, en omdat de bebouwde kommen ook geen onderdeel van het bestemde leefgebied zijn, zouden ook hier damherten gedood moeten kunnen worden.

Daarnaast vraagt u ontheffing om het geweer ook *tussen zonsondergang en zonsopkomst* in te mogen zetten. Daar geeft u verschillende redenen voor. Damherten zijn 24 uur per etmaal actief en kunnen zich daardoor op elk moment van de dag, maar ook 's nachts, bevinden op plaatsen waar zij bijvoorbeeld voor gevaarlijke verkeerssituaties kunnen zorgen. Om verkeersongelukken te voorkomen is het daarom wenselijk om uit voorzorg op te kunnen treden, ook wanneer een dergelijke situatie zich tussen zonsondergang en zonsopkomst voordoet. Een andere reden waarom het volgens u wenselijk is om 24 uur per dag te mogen uitvoeren is de veiligheid. 's Nachts en 's ochtends vroeg is er minder verkeer waardoor het doden van damherten op overdag drukke locaties veiliger kan plaatsvinden. Ook is volgens u de kans op plotseling opduikende wandelaars of

honden kleiner waardoor het veilig uitvoeren makkelijker is op dergelijke tijdstippen.

Voorts kan het voorkomen dat damherten die zich buiten het leefgebied bevinden moeten worden geschoten op locaties die niet voldoen aan de in de wet gestelde *eisen aan een jachtveld*. Juist de plaatsen waar damherten voor de meeste problemen zorgen voldoen in veel gevallen niet aan deze in de wet gestelde eisen. Om deze reden is ook hier door u ontheffing voor aangevraagd.

Ten slotte vraagt u toestemming om damherten die zich op begraafplaatsen bevinden met de aangevraagde ontheffing te mogen verstoren. Er bevinden zich in het plangebied enkele begraafplaatsen buiten het leefgebied. U wilt graag de mogelijkheid hebben om in te kunnen grijpen, in een voorkomend geval dat damherten zich ophouden op de begraafplaatsen. Slechts voor het gebruik van het geweer op een begraafplaats kent de Flora- en faunawet een los verbod. Wanneer u ontheffing verkrijgt om damherten opzettelijk te verontrusten staat het u vrij deze ook op begraafplaatsen in te zetten. Op dit punt behoeft uw aanvraag dus geen verdere behandeling.

Conclusie overige toestemmingen

Wij beoordelen uw argumentatie voor het toestaan van de overige aangevraagde toestemmingen als afdoende. Zonder deze toestemmingen zal het voorgenomen werk immers ernstig en onnodig bemoeilijkt worden. Wel is het belangrijk dat de uitvoerders zich aan het afgesproken protocol houden, mede vanwege de veiligheidsaspecten. Wij zullen u middels het bijgevoegde besluit, ook voor wat betreft deze overige toestemmingen de gevraagde ontheffing verlenen.

Het gebruik van een ontheffing van het verbod op het opzettelijk verontrusten van damherten op begraafplaatsen behoeft geen separate ontheffing aangezien slechts het gebruik van het geweer op een begraafplaats is verboden en er hier geen sprake is van verjaging middels gebruik van het geweer.

Advies Faunafonds

Op grond van artikel 68, lid 1, van de Ffwet moet het Faunafonds om advies worden gevraagd over ontheffingsaanvragen. Het Faunafonds is een bij wet ingesteld orgaan dat naast het uitbetalen van faunaschade

in de landbouw, tevens tot taak heeft te adviseren over ontheffingsaanvragen.

Het positieve advies van het Faunafonds op uw FBP Damhert kan gelezen worden als een positief advies ten aanzien van de ontheffingen die op basis hiervan worden verleend. Voor deze ontheffing hebben wij dan ook geen nieuw advies van het Faunafonds ingewonnen.

Natura 2000

De door u aangevraagde ontheffing voor het doden en verstoren van damherten buiten het bestemde leefgebied voor damherten heeft betrekking op gronden die ook buiten het Natura 2000-gebied Zuid-Kennemerland liggen. Het kan wel voorkomen dat gronden waarop de ontheffing wordt uitgevoerd aan dit Natura 2000-gebied grenzen. Afschot in of nabij een Natura 2000-gebied mag alleen wanneer geen sprake is van een significant negatief effect. Een effectenanalyse van Terra Salica heeft uitgewezen dat afschot van damherten binnen het Natura 2000-gebied geen significant negatieve effecten veroorzaakt. Afschot buiten het Natura 2000-gebied heeft daardoor ook met zekerheid geen significant negatief effect. Een vergunning van de Natuurbeschermingswet 1998 of het nemen van mitigerende maatregelen zijn daarom dan ook niet noodzakelijk.

Conclusie

In de duinen en aangrenzende gebieden tussen Ijmuiden en Den Haag leeft een groeiende populatie damherten. Dit dichtbevolkte gebied wordt doorsneden door drukke wegen en andere vormen van infrastructuur. Het aan de duinen grenzend gebied wordt intensief door de mens gebruikt. De steeds uitdijende populatie damherten zorgt dan ook in toenemende mate voor schade. Hoewel de aard van de schade uiteenloopt, gaat het voornamelijk om belangrijke schade aan landbouw (vooral bollen- en bloementeelt), en het veroorzaken van gevaarlijke verkeerssituaties en -ongevallen.

Damherten zijn niet alleen maar schadelijk. De dieren worden door velen gewaardeerd, en zijn dan ook een echte publiekstrekker in gebieden zoals de AWD waar ze in grote aantallen voorkomen. Natuurlijk vervullen de damherten ook een essentiële rol in het ecosysteem van de gebieden waar ze voorkomen. Ze dragen in de duinen bijvoorbeeld bij aan het plaatselijk open houden van de duinen. En alhoewel de aanwezige damhertpopulatie waarschijnlijk afstamt van

losgelaten of ontsnapte exemplaren, horen de dieren thuis in de Nederlandse natuur. Het damhert is dan ook een beschermde inheemse diersoort.

De laatste jaren neemt het aantal problemen met damherten in de regio echter toe, en daarmee de noodzaak om gepaste maatregelen te nemen. Deze maatregelen zouden er toe moeten leiden dat de schade die door de damhertenpopulatie wordt aangericht tot een acceptabel niveau wordt teruggedrongen, terwijl er tegelijkertijd wel ruimte blijft voor een gezonde damhertenpopulatie. Om een goed inzicht te krijgen in de problemen en mogelijke oplossingen heeft is het FBP Damhert geschreven welke u vervolgens, ter goedkeuring, aan ons heeft voorgelegd. Deze ontheffingsaanvraag heeft betrekking op het plangebied voor zover dit in de provincie Noord-Holland gelegen is. In uw FBP Damhert worden de verschillende maatregelen besproken die getroffen zouden moeten worden om de hierboven geschetste situatie te kunnen bereiken, namelijk een minimum aan schadelijke situaties met damherten, terwijl er toch sprake is van een evenwichtige populatie damherten in het gebied. Om een deel van deze maatregelen uit te kunnen voeren heeft u ontheffing van verschillende verboden van de Ffwet nodig.

Ontheffing kan slechts worden verleend, indien geen andere bevredigende oplossing bestaat. Gelet op de bevindingen in uw FBP Damhert en onze eigen bevindingen zijn andere bevredigende oplossingen in dit geval niet voorhanden en zal door afgifte van de onderhavige ontheffing de gunstige staat van instandhouding van het damhert niet in het geding komen. Wij verlenen u daarom, middels het bijgevoegde besluit, een ontheffing ex artikel 68 Ffwet voor het opzettelijk verontrusten, doden en met het oog daarop opsporen van de diersoort damhert (*Dama dama*) met de middelen geweer en hond, waarbij het geweer ook gebruikt mag worden binnen de bebouwde kom en daaraan grenzende terreinen, gedurende het gehele etmaal, en op locaties die niet voldoen aan de in de wet gestelde eisen aan een jachtveld. Dit besluit maakt het voor u mogelijk uitvoering te geven aan het beheer van de damherten buiten het leefgebied zoals weergegeven in uw Faunabeheerplan Damhert. Deze ontheffing is geldig in het gebied zoals op de kaart, welke bij het besluit is gevoegd, is aangegeven.

Protocol

De uitvoering van de maatregelen waar u ontheffing voor aanvraagt zal gebeuren volgens een door u opgesteld protocol. Dit protocol zal er naar onze mening voor zorgen dat de voorgenomen maatregelen op een ordelijke wijze kunnen verlopen. Het protocol beschrijft onder andere de taken van de verschillende betrokken partijen en de wijze waarop de voorgenomen maatregelen dienen te worden uitgevoerd. Het protocol is als bijlage aan het bijgevoegde besluit toegevoegd.

Rapportageplicht

Wij hechten veel waarde aan een goede rapportage en evaluatie. In het bijgevoegde protocol wordt omschreven hoe er gerapporteerd en geëvalueerd dient te worden. U dient te werken volgens dit protocol, en het opstellen van rapportages en evaluaties hoort daar bij.

Intrekking ontheffing

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 79 van de wet voorschriften verbonden. Op grond van artikel 80 kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd met de ontheffing of de hieraan verbonden voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Bijgevoegd treft u ons besluit aan waarbij aan u de diverse gevraagde ontheffingen worden verleend.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen,

unitmanager Vergunningen Omgeving
mw. ing. B. Appelman

BESLUIT

Flora- en faunawet besluitnummer 16 (2012)

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

Gelezen

- de beleidsnota Flora- en faunawet Noord-Holland van 17 december 2007;
- uw aanvraag (kenmerk 2012-30395 PNH/79441), bij ons binnengekomen op 12 juni 2012, voor het opzettelijk verontrusten, doden, en met het oog daarop opsporen van damherten (*Dama dama*) buiten het gebied dat is bestemd als damhertenleefgebied, conform het FBP Damhert;
- Het Faunabeheerplan Damhert Noord- en Zuid-Holland (hierna: FBP Damhert).

Gelet op

- artikel 68, lid 1, sub e van de Flora- en faunawet juncto artikel 4, aanhef, sub e van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren;
- het Besluit beheer en schadebestrijding dieren (hierna: BBSD)
- de door ons gestelde eisen in de provinciale Beleidsnota Flora- en faunawet Noord-Holland;
- de aanvraag van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland.

Overwegende dat

- de aanvraag voldoet aan de door ons gestelde eisen in de Beleidsnota Flora- en faunawet Noord-Holland;
- het Faunafonds positief heeft geadviseerd over uw FBP Damhert;
- in voldoende mate blijkt dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding;
- de uitvoerders van de ontheffing zullen werken volgens een hiervoor opgesteld protocol;
- de ontheffing onderdeel is van een pakket aan maatregelen. Met deze ontheffing kan, in combinatie met de andere

maatregelen, een effectieve en efficiënte schadebestrijding plaatsvinden.

Besluiten

1. Aan de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland te Haarlem, op grond van artikel 68, lid 1, sub e van de Ffwet juncto artikel 4, aanhef, sub e van het BBSD, voor de diersoort damhert (*Dama dama*) ontheffing te verlenen van:
  - a. Artikel 9 van de Ffwet (ontheffing van het verbod op het doden, en met het oog daarop opsporen van een beschermde inheemse diersoort);
  - b. Artikel 10 van de Ffwet (ontheffing van het verbod op het opzettelijk verontrusten van een beschermde inheemse diersoort).
  - c. Artikel 74, lid 1, sub a van de Ffwet (ontheffing van het verbod op het gebruik van het geweer in een veld dat niet voldoet aan de krachtens artikel 49 van de Ffwet gestelde eisen);
  - d. Artikel 7, lid 9, sub a van het BBSD (ontheffing van het verbod op het gebruik van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang);
  - e. Artikel 7, lid 9, sub b van het BBSD (ontheffing van het verbod op het gebruik van het geweer in de bebouwde kommen der gemeente en in de onmiddellijk aan die kommen grenzende terreinen);
2. aan de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland te Haarlem toestemming te verlenen als bedoeld in artikel 10, lid 1 van het BBSD (toestemming voor gebruik van geweer en hond, niet zijnde lange hond);
3. op grond van artikel 79 van de Flora- en faunawet aan deze ontheffing de navolgende voorschriften en beperkingen te verbinden.

Bepalingen en voorschriften

1. De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland blijft als houder van de ontheffing verantwoordelijk voor het naleven van de bepalingen en voorschriften die aan deze ontheffing zijn verbonden.
2. De ontheffing geldt alleen voor gronden die buiten het voor damherten bestemde leefgebied liggen, binnen de grenzen van de provincie Noord-Holland, binnen het gebied waar de Stichting

Faunabeheer Zuid-Kennemerland bevoegd is, zoals aangegeven op de kaart (bijlage 1).

3. De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland is bevoegd om personen voorgedragen door de Stichting Faunabeheer Zuid-Kennemerland, door middel van een machtiging, gebruik te laten maken van de in dit besluit verleende ontheffingen. De Faunabeheereenheid Noord-Holland voorziet deze uitvoerders van een machtiging en een kopie van het besluit.
4. De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland is bevoegd om ook andere personen dan degenen voorgedragen door de Stichting Faunabeheer Zuid-Kennemerland, door middel van een machtiging, gebruik te laten maken van de in dit besluit, verleende ontheffing van artikel 10 van de Ffwet (besluitonderdeel 1 b). De Faunabeheereenheid Noord-Holland voorziet deze uitvoerders van een machtiging en een kopie van het besluit.
5. De gebruiker van de ontheffing moet ter plaatse waar deze een der handelingen verricht waartoe de ontheffing strekt, aan in lid 7 genoemde toezichthouders op eerste aanvraag (een kopie van) de ontheffing en machtiging kunnen tonen.
6. De uitvoerders van de ontheffing, voor zover deze ziet op artikel 9 van de Ffwet (het doden en met het oog daarop opsporen van damherten), dienen op zijn minst één uur voordat men het veld ingaat ten behoeve van het doden van damherten, contact op te nemen met de Inspecteur van de provincie Noord-Holland, door direct telefonisch contact op te nemen met één van de dienstdoende inspecteurs (telefoonnummer 06 51288756); of eventueel een voicemailbericht in te spreken. Hierbij dienen de naam van de gebruiker(s), locatie, tijdstip(pen) en aard van de voorgenomen handelingen te worden gemeld.
7. Afwijking van hetgeen conform voorschrift zes is gemeld (bijvoorbeeld verandering van het tijdstip of data of het annuleren van de uitvoering) moet op eenzelfde manier als in voorschrift zes omschreven worden gemeld.
8. Besluitonderdeel 1 d, (ontheffing van artikel 7, lid 9, sub a van het BBSD; het nachtelijk gebruik van het geweer), is binnen de bebouwde kom der gemeente in tegenstelling tot het overige gebied uitsluitend toelaatbaar in de periode vanaf één uur voor zonsopkomst tot één uur na zonsondergang.
9. Dode dieren worden afgevoerd en verwerkt zoals in het protocol (bijlage 2) wordt omschreven.

10. De hond zoals genoemd in besluitonderdeel twee mag slechts ingezet worden om gewonde of gedode damherten op te sporen en zo nodig te "stellen".
11. De uitvoerders van de ontheffing zijn verantwoordelijk voor een veilige uitvoering.
12. Op de naleving van het in of krachtens de wet gestelde wordt toezicht gehouden door de inspecteurs die door de provincie zijn aangewezen.
13. Deze ontheffing kan op grond van de criteria genoemd in artikel 80 van de wet worden gewijzigd of ingetrokken.
14. Voor zover nog niet benoemd in de overige bepalingen en voorschriften werken de uitvoerders van de ontheffing, voor zover deze ziet op het doden en met het oog daarop opsporen van damherten, conform het bijgevoegde protocol (bijlage 2).

Wellicht ten overvloede wijzen wij u op de zorgplichtartikelen zoals deze zijn geregeld in de Ffwet en in het bijzonder artikel 73 van de Flora- en faunawet, welke luidt: *"Bij de bestrijding van schade en overlast bij of krachtens de artikelen 65 tot en met 70 dan wel krachtens een ontheffing als bedoeld in artikel 75, dient onnodig lijden van dieren te worden voorkomen"*.

Geldigheid

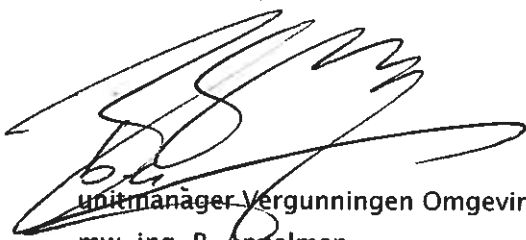
Deze ontheffing is geldig vanaf de datum van ontvangst tot en met 31 december 2015.

Rapportageplicht

1. De Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland (FBE), als houder van de ontheffing, maakt jaarlijks een activiteitenverslag, waarin de rapportage en de evaluatie van het gebruik van deze ontheffing worden opgenomen. Na vaststelling door het FBE bestuur, biedt zij het verslag aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland aan;
2. Conform het uitvoeringsprotocol (bijlage 2), rapporteert de uitvoerder wekelijks digitaal de resultaten over de genomen maatregelen aan de FBE.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen,

unitmanager Vergunningen Omgeving
mw. ing. R. Appelman

2 Bijlagen

Bezwaar

Als u belanghebbende bent kunt u binnen zes weken na de verzending, uitreiking of publicatie van dit besluit schriftelijk bezwaar aantekenen. Het bezwaarschrift kunt u sturen aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 123, 2000 MD Haarlem.

Ook kunt u voor meer informatie de provinciale website bezoeken:

www.noord-holland.nl.

Wij willen bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent.

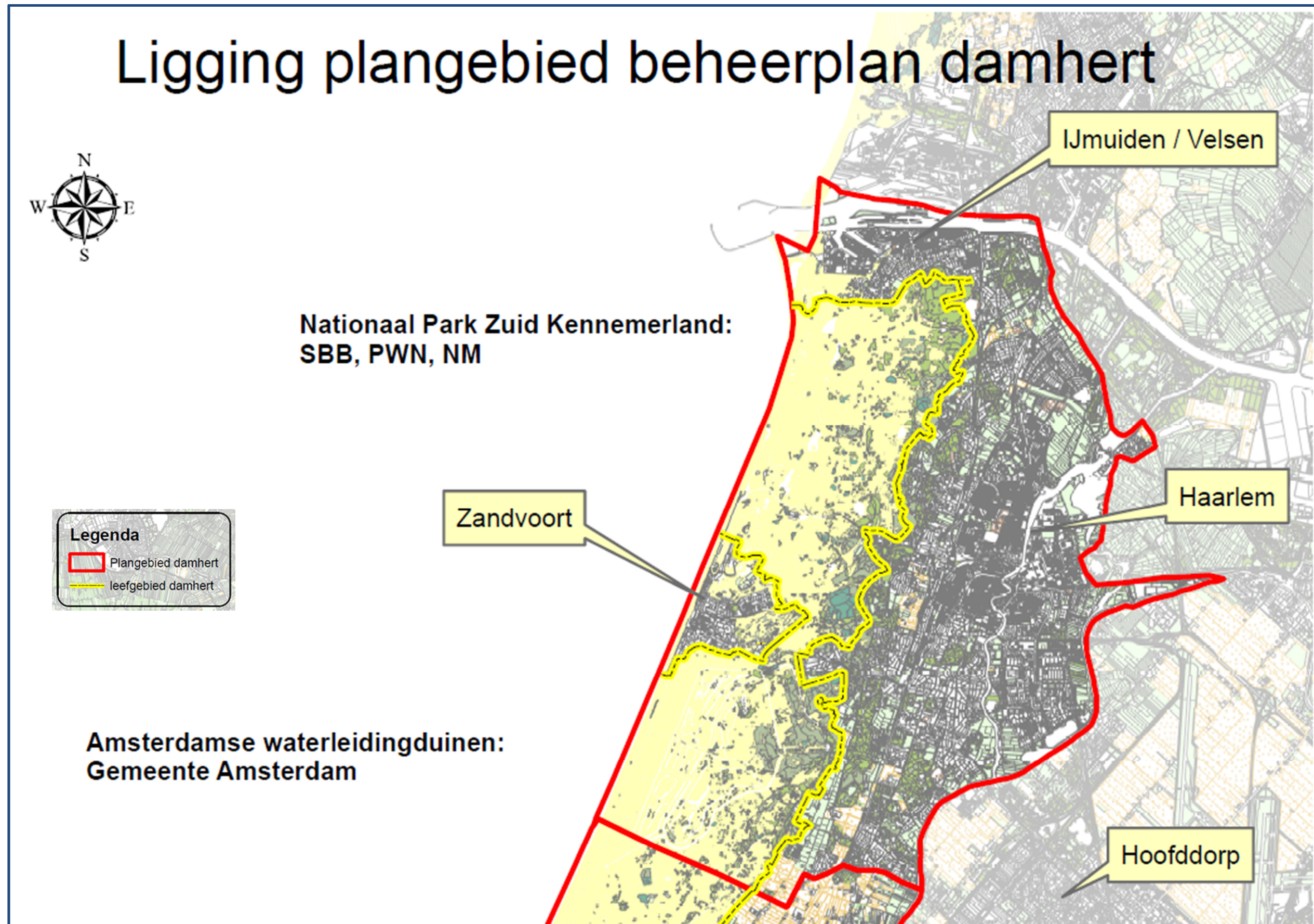
Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met mevrouw K.M. Mur-Van Amerongen (tel. 023-5144253).

Kopie aan: Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Faunafonds, Stichting De Faunabescherming.

De gronden waar deze ontheffing betrekking op heeft is het gebied gelegen buiten het leefgebied (geel gemarkeerd) en binnen het plangebied (rode lijn).

FBE/PBvH/03/12

Protocol van uitvoering voor het beheer van damherten binnen het plangebied maar buiten het leefgebied van damherten in de regio Zuid-Kennemerland

Inleiding

Onderstaand treft u een stelsel van afspraken en voorschriften aan waarmee op een zorgvuldige wijze, door alle betrokken partijen, dient te worden omgegaan t.a.v. het beheer van damherten. Dit protocol maakt onderdeel uit van de ontheffing voor zover het de uitvoering betreft.

Protocol voor het beheer van damherten die zich buiten het leefgebied bevinden zoals omschreven in het Faunabeheerplan damhert Noord- en Zuid-Holland. Dit beheerplan is op 17 december 2010 ter goedkeuring aangeboden aan Gedeputeerde Staten van voornoemde provincies en is goedgekeurd d.d. 01 februari 2011.

- Dit protocol beperkt zich tot het gebied welk gelegen is in de provincie Noord-Holland;
- Dit protocol beperkt zich tot het planmatige beheer van damherten buiten het leefgebied.

Het randvoorwaardelijk kader voor de uitvoering van dit protocol wordt gevormd door de ontheffingsvoorwaarden ex artikel 68 en/of het aanwijzingsbesluit ex artikel 67 door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland

De aanleiding voor dit protocol

Aanleiding voor dit protocol is de wens om op transparante en controleerbare wijze het beheer van het damhert buiten de leefgebieden te reglementeren conform de doelstellingen die in het faunabeheerplan zijn beschreven.

Doel van dit protocol

Doel van dit protocol is het bewerkstelligen van een effectieve en efficiënte uitvoering van het faunabeheerplan teneinde de daarin geformuleerde doelen te bereiken.

Samenhang met het protocol valwild

Het voorliggende protocol staat los van het protocol valwild, ongeacht het feit dat er sprake is van deels gezamenlijke belangen ten aanzien van de verkeersveiligheid.

Het protocol valwild is primair incident gestuurd en derhalve als reactief op te vatten, terwijl voorliggend protocol gericht is op een planmatig beheer en preventief en proactief van aard is.

Uitvoering

Rol en taken van de provincie (GS)

- GS verstrekt de ontheffing aan de Faunabeheereenheid onder voorschriften en bepalingen.
- De ambtenaren belast met de handhaving zien toe op de naleving van de bepalingen en voorschriften.

Rol, plichten en taken van de Faunabeheereenheid (FBE)

- De FBE is verantwoordelijk voor het gebruik van de ontheffing en stelt de door Stichting Faunabeheer Zuid-Kennemerland voorgedragen personen in de gelegenheid

- (machtiging) het beheer van damherten (buiten het leefgebied maar binnen het plangebied) op basis van de ontheffing te beheren.
- De FBE verstrekt de uitvoerder een rapportage formulier (bijlage)
- De FBE verwerkt de rapportage en zorgt voor verslaglegging.
- De FBE zorgt (indien nodig) voor aansturing van het beheer.

Rol, plichten en taken van de Stichting Faunabeheer Zuid-Kennemerland (SFZK)

- SFZK stelt een lijst op met voldoende gekwalificeerde personen voor die belast worden met de uitvoering van het Faunabeheerplan (de uitvoerders). Op de lijst staat ook hun (mobiel) telefoonnummer waaronder zij te bereiken zijn.
- Deze lijst wordt digitaal uitgereikt aan de uitvoerders, de meldkamer van de politie, afdeling handhaving van PNH, FBE en het secretariaat van Stichting Faunabeheer Zuid-Kennemerland.

Rol, plichten en taken van de personen belast met de uitvoering

Personen belast met de uitvoering (uitvoerders) zijn in het voor hun aangewezen gebied aanwezig met geldige documenten.

1. jachtakte
  2. machtiging voor het gebruik van de ontheffing
  3. rapportageformulier
- Uitvoerders mogen zich, in gezelschap, bij laten staan door personen niet zijnde geweerdgers.
  - Uitvoerders laten niet toe dat derden, w.o. personen in hun gezelschap, gebruik maken van het wapen van de gemachtigde uitvoerder.
  - Uitvoerders voeren hun wapen, in de auto “niet doorgeladen” maar wel onder handbereik mee.
  - Uitvoerders gaan niet zelfstandig over tot verjagen van damherten met als doel afschot te voorkomen.
  - De uitvoerder gebruikt alleen het wapen nadat hij zich overtuigd heeft dat als gevolg van wegvluchtende damherten geen direct gevaar ontstaat voor de omgeving.
  - Prioriteit van afschot is volgend aan de doelstellingen van het Faunabeheerplan damherten Noord- en Zuid-Holland. Keuzes kunnen worden gemaakt naar omstandigheden in het veld. Voorop staat dat, indien de keuze gemaakt kan worden, damherten gedood worden die zich bevinden op locaties waar zij een bedreiging vormen voor de verkeersveiligheid en / of op plaatsen bevinden waar zij een bedreiging vormen voor de landbouwschade. Vervolgens op plaatsen waar damherten als gevolg van overlast ongewenst zijn en daarna, naar omstandigheden, damherten te doden met het doel de stand buiten het leefgebied te decimeren.
  - Het geschoten damhert wordt door een “gekwalificeerd persoon” aanleveringklaar (Verklaring eerste onderzoek) afgeleverd conform de vereiste van de VWA.
  - De uitvoerder rapporteert wekelijks digitaal de resultaten over de door hem genomen maatregelen aan de FBE. Deze rapportageplicht geldt ook indien de uitvoerder niet actief is geweest of in het geval zijn optreden geen resultaat heeft gehad.
  - In uitzonderlijke situaties kunnen uitvoerders een beroep doen op assistentie van de politie via de meldkamer.

Rol van politie en provinciale handhaving

- De meldkamer informeert eventuele verontruste burgers met de gang van zaken en verwijst voor voorlichting naar de FBE.
- Eventuele meldingen, van aanwezige damherten buiten het leefgebied, van burgers kunnen door de meldkamer worden doorgegeven naar de SFZK.

Rol van het collectief, verjagen van damherten naar het leefgebied

Indien de gelegenheid opportuun wordt, de samenloop van omstandigheden zoals bronst waarbij damherten zich bij de hinden in het leefgebied willen voegen (oktober) ten tijde (vlak) voor het afsluiten met damhertkerende hekken van de grens tussen leefgebied en het overig plangebied in het vooruitzicht ligt, zal de FBE de rol van coördinator op zich nemen met het oogmerk zoveel mogelijk damherten naar het leefgebied te dirigeren.

Voorwaarden hiervoor zijn:

- 1 Dat politiemedewerking verleend wordt om passende verkeersmaatregelen te nemen.
  - 2 De uitvoerder van het te bouwen hekwerk genegen is om op aanwijzing van de FBE doorloopopeningen in het hekwerk te houden.
  - 3 Belanghebbenden (SFZK) daadwerkelijk en met voldoende menskracht beschikbaar zijn en meewerken met de verjaagactie.
  - 4 Bewoners van het gebied door de FBE op de hoogte zijn gebracht van wat beoogt wordt met het verjagen van damherten naar het leefgebied.
  - 5 De uitvoerder van het te bouwen hekwerk genegen is om onmiddellijk na het passeren van de damherten de hekken definitief te sluiten.
- Van het resultaat van de verjaagactie zal de FBE verslag opmaken.

Bezien, vanuit de verantwoordelijkheid van gemeentelijk gezag, zal de FBE desgevraagd door de gemeente voorgedragen uitvoerders (verjagers) machtigen t.b.v. het verjagen van damherten uit de bebouwde kom met als oogmerk damherten te dirigeren naar zich in de buurt bevindende zgn. insprongen en andere voor damherten geschikte toegangen tot het leefgebied.

Te denken valt aan personeel van openbare werken en politie. Het gaat dan uitsluitend om het gebruik van de ontheffing voor opzettelijk verontrusten van damherten. De machtiging geldt niet voor het doden van damherten.

Wijze van rapportage

Alleen het door de FBE verstrekte document wordt gebruikt om te rapporteren.

Voor de gebiedsmarkering wordt gebruik gemaakt van een door de FBE verstrekte kaart.

Verwerken van gedode damherten

Volgens zakelijke afspraak tussen Stichting Faunabeheer Zuid-Kennemerland en afnemer.

Financiële administratie

Stichting Faunabeheer Zuid-Kennemerland voert een administratie (gekoppeld aan de rapportage) en gebruikt de inkomsten om onkosten te betalen op een zo goed mogelijke kostenneutrale wijze.

Instructie voor het invullen van het rapportageformulier

- Onder "Handeling" invullen of de uitvoerder wel (JA) of niet (NEE) aanwezig is geweest in het veld. Ook de 0-registratie invullen (niet geweest of geen resultaat behaald).

- Onder het rapportagevakje “hert”(hinde - kalf) vult de uitvoerder zijn GP nummer in plus een volgnummer als er meer dan één geschoten is. De combinatie van datum, GP nummer en eventueel volgnummer vormen een “uniek nummer”.
- De “Verklaring eerste onderzoek” wordt verpakt in een deugdelijk plastic (en afsluitbaar) zakje en met een kunststof bindstripje aan het karkas bevestigd.

Bijlagen 1, 2 en 3

1 voorbeeld lijst van uitvoerders (opmaak door SFZK)

rooster datum / week nr. 19				
kaart telgebieden	uitvoerder	mobiel tel. nr.	e:mail adres	kenteken auto
Telgebied 20	Smit, A	1234567899	Smita@etc.nl	83-XXX-12
Telgebied 36	Jansen, B			
Telgebied 21	Dinges, J.P.			
Telgebied 34	Dirksen, J.G.			

2 voorbeeld rapportage (opmaak door SFZK)

rapportage week nr. 19					naam uitvoerder: Smit A				
datum	Handeling	Tijdstip afschot	Locatie Telveld nr.	Hert < 2 jr.	Hert >2 jr.	Hinde <2 jr.	Hinde >2 jr.	Kalf ♂	Kal f ♀
07-05-12	JA	18.45	20	W110001/1	0	0	0	0	
07-05-12	JA	18.45	20	0	0	0	0	W110001/2	0
08-05-12	NEE								
09-05-12	NEE								
10-05-12	JA			0	0	0	0	0	0
11-05-12	NEE								
12-05-12	JA	6.30		W110001/1					

3 Kaart met telvelden

Behorend bij:

Protocol van uitvoering voor het beheer van damherten binnen het plangebied maar buiten het leefgebied van damherten in de regio Zuid-Kennemerland

00 00' 00" 00 00' 00" 00 00' 00" 00 00' 00" 00 00' 00" 00 00' 00"

Dichtheid damherten
(aantal dieren per 100 ha)

Legenda

- Telgbladen
- Landgebruik damhert
- Beschermde gebieden
- projectgebied
- Projectgebied damhert

Datum: september 2011

projecten **LTO**

0 0,5 1 2 Kilometers

3 Kaart met telvelden
 Behorend bij: brief FBE/PBvH/03/12
 Protocol van uitvoering voor het beheer van
 damherten binnen het plangebied maar
 buiten het leefgebied van damherten in de
 regio Zuid-Kennemerland

